

Ngày nhận bài: 17/12/2024; Ngày thẩm định: 22/12/2024; Ngày duyệt đăng: 02/01/2025.

NÂNG CAO HIỆU QUẢ CÔNG TÁC PHÒNG CHÁY, CHỮA CHÁY VÀ CỨU NẠN, CỨU HỘ ĐỐI VỚI CƠ SỞ KINH DOANH DỊCH VỤ KHO VẬN ĐÁP ỨNG YÊU CẦU, NHIỆM VỤ TRONG TÌNH HÌNH MỚI

Trung tướng, PGS, TS LÊ QUANG BÓN
Hiệu trưởng Trường Đại học PCCC
*Tác giả liên hệ: Lê Quang Bón

Tóm tắt: Trong bối cảnh nền kinh tế toàn cầu hóa và nhu cầu tiêu dùng ngày càng tăng cao, dịch vụ kho vận đóng vai trò quan trọng trong chuỗi cung ứng và hoạt động Logistics của doanh nghiệp. Bài viết nêu lên thực trạng cháy, nổ, sự cố, tai nạn tại các cơ sở kinh doanh dịch vụ kho vận và đưa ra một số giải pháp trọng tâm để nâng cao hiệu quả công tác phòng cháy chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ đối với các cơ sở này.

Từ khóa: phòng cháy, chữa cháy, cứu nạn, cứu hộ, dịch vụ, kho vận.

Abstract: Amidst a globalized economy and increasing consumer demand, logistics services play an important role in businesses' supply chain and Logistics activities. The article discusses the current situation of fires, explosions, incidents, and accidents at logistics service facilities and offers several solutions to improve the effectiveness of fire prevention and fighting and rescue for these facilities.

Keywords: fire prevention, firefighting, rescue, services, logistics.

1. Trong những năm qua, công tác phòng cháy, chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ (PCCC&CNCH) đã đạt được nhiều kết quả tích cực, huy động được sự vào cuộc của cả hệ thống chính trị và toàn dân tham gia, tạo được sự chuyển biến mạnh mẽ trong nhận thức, kiến thức, kỹ năng của người dân, qua đó góp phần giảm thiểu số vụ cháy, sự cố, tai nạn và thiệt hại. Lực lượng Công an nhân dân mà nòng cốt là lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH đã phát huy tốt vai trò tham mưu cho các cấp, các ngành chỉ đạo và triển khai thực hiện có hiệu quả công tác này.

Ngày nay, cùng với sự phát triển kinh tế, xã hội trong thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa và hội nhập quốc tế, đất nước đã và đang đứng trước những yêu cầu và thách thức mới trong công tác PCCC&CNCH, đòi hỏi lực lượng làm nhiệm vụ này phải chuyên nghiệp hóa, chính quy, tinh nhuệ, hiện đại. Nhận thức rõ tầm quan trọng của công tác PCCC&CNCH, Đảng, Nhà nước ta đã quan tâm toàn diện về mọi mặt, ban hành nhiều văn bản chỉ đạo quan

trọng, chiến lược, điển hình như: Chỉ thị số 47-CT/TW ngày 25/6/2015 của Ban Bí thư về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác PCCC; Kết luận số 02-KL/TW ngày 18/5/2021 của Ban Bí thư; Luật Phòng cháy, chữa cháy năm 2001 (sửa đổi, bổ sung năm 2013)... Đảng, Nhà nước và Chính phủ xác định nhiệm vụ công tác PCCC&CNCH là một trong những nhiệm vụ trọng tâm trong công tác bảo vệ an ninh quốc gia, giữ gìn trật tự, an toàn xã hội. Đặc biệt, trong bối cảnh tình hình mới, Văn kiện Đại hội Đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng xác định “chủ động phòng ngừa” là chính; ứng phó kịp thời, hiệu quả với các đe dọa an ninh phi truyền thống, nhất là nhiệm vụ CNCH, phòng, chống thiên tai, dịch bệnh.

Việt Nam có hơn 3.200km bờ biển và các cảng quốc tế lớn tại: Hải Phòng, Đà Nẵng và TP Hồ Chí Minh, là trung tâm hàng hóa lý tưởng. Hiện nay, ngành dịch vụ quản lý, kho vận, bốc dỡ, phân phối hàng hóa (Logistics) ở Việt Nam đang phát triển mạnh mẽ, đóng góp khoảng 4,5% vào GDP cả nước.

Dự báo đến năm 2025, tốc độ tăng trưởng của ngành Logistics sẽ vượt qua tốc độ tăng trưởng GDP của Việt Nam. Các công ty quốc tế lớn như: Samsung, Nike... đều có mặt tại Việt Nam. Xu hướng dần chuyển sản xuất từ Trung Quốc sang Việt Nam nhờ vào chi phí lao động rẻ cùng với vị trí trung tâm trong khu vực cũng góp phần thúc đẩy ngành dịch vụ Logistics phát triển.

Dịch vụ kho vận là một lĩnh vực chuyên biệt trong chuỗi cung ứng, tập trung vào quản lý hoạt động lưu trữ, bảo quản và xử lý hàng hóa trong các kho hàng. Trong bối cảnh nền kinh tế toàn cầu hóa và nhu cầu tiêu dùng ngày càng tăng cao, dịch vụ kho vận đóng vai trò quan trọng trong chuỗi cung ứng và hoạt động Logistics của doanh nghiệp. Các cơ sở dịch vụ kho vận không chỉ bảo đảm lưu trữ hàng hóa một cách an toàn, mà còn là giải pháp tối ưu hóa quy trình quản lý hàng tồn kho, vận chuyển, và phân phối. Với hệ thống cơ sở hạ tầng hiện đại cùng công nghệ tiên tiến, dịch vụ kho vận giúp doanh nghiệp tăng cường khả năng cạnh tranh, giảm chi phí vận hành và bảo đảm hàng hóa luôn sẵn sàng, được cung cấp đúng thời điểm và địa điểm.

2. Hiện nay, toàn quốc có 15.549 kho thuộc diện quản lý về PCCC, trong đó có 12.439 kho hàng hóa, vật tư cháy được nằm độc lập (không bao gồm cơ sở hóa chất, xăng dầu, dầu khí), 647 kho khí đốt LPG, 35 kho khí đốt LNG, 2.428 bãi chứa hàng hóa, vật tư, phế liệu cháy được có diện tích từ 500m² trở lên nằm độc lập. Theo số liệu tổng hợp từ Tổng cục Thống kê, tính chung năm 2023, có 5.622 doanh nghiệp vận tải, kho bãi được thành lập mới, chiếm tỷ lệ 4,83% trong tổng số doanh nghiệp thành lập mới của toàn quốc.

Hiện nay, nhiều loại dịch vụ kho vận được cung cấp trên thị trường có đặc điểm chung liên quan đến PCCC như: (1) Phần lớn các kho có diện tích lớn, với kết cấu khung thép và mái tôn chịu lửa kém. Bên trong thường có văn phòng làm việc và hàng hóa được lưu trữ theo mùa với số lượng lớn. Các kho thường xây kín, gây khó khăn trong việc chữa cháy và CNCH khi cháy xảy ra; (2) ngoài lưu trữ hàng hóa, dịch vụ kho còn bao gồm xếp dỡ, phân loại và phân phối hàng hóa, sử dụng các phương tiện như: xe tải, xe nâng, xe kéo; (3) nhiều kho lâu năm có hệ thống điện đã xuống cấp, không được kiểm tra và bảo trì thường xuyên, cùng với việc thiếu các phương tiện, thiết bị PCCC càng làm tăng nguy cơ mất an toàn PCCC trong quá trình hoạt động.

Không những vậy, trong thời gian gần đây, cháy, nổ, sự cố, tai nạn diễn biến phức tạp, trong đó

có các cơ sở kinh doanh dịch vụ kho vận..., một số vụ gây thiệt hại về người, tổn thương lớn về tinh thần, thiệt hại nặng nề về vật chất của người dân, ảnh hưởng tiêu cực đến an toàn, an sinh xã hội. Do đó, công tác PCCC&CNCH càng phải cần được sự quan tâm, chỉ đạo sâu sát hơn nữa của toàn bộ hệ thống chính trị từ Trung ương đến địa phương. Tuy nhiên, đến nay chưa có đánh giá toàn diện, đầy đủ về công tác PCCC&CNCH đối với cơ sở kinh doanh dịch vụ kho vận.

Về góc độ pháp lý, một số quy định của pháp luật về PCCC chưa theo kịp sự phát triển kinh tế, xã hội của đất nước, do vậy, cần phải hoàn thiện luận cứ khoa học để tham mưu xây dựng, hoàn thiện nội dung công tác PCCC&CNCH đối với cơ sở kinh doanh dịch vụ kho vận trong các văn bản chỉ đạo của Chính phủ, Bộ Công an, Ủy ban nhân dân các cấp.

3. Trong thời gian tới, tình hình cháy, nổ, sự cố thiên tai, tai nạn tiếp tục diễn biến phức tạp, nhất là trong quá trình công nghiệp hóa, đô thị hóa; trong các khu dân cư, nhà ở nhiều tầng, nhiều căn hộ; cơ sở kinh doanh dịch vụ cho thuê trọ, nhà để ở vừa kết hợp sản xuất, kinh doanh dịch vụ; chợ, trung tâm thương mại, nhà cao tầng, khu công nghiệp, cơ sở có tập trung đông người; nhiều công trình, cơ sở hạ tầng xuống cấp không đáp ứng yêu cầu quy chuẩn, tiêu chuẩn về PCCC nhưng chưa thể khắc phục được ngay. Sự phát triển của kinh tế, xã hội còn kéo theo loại hình dịch vụ kho vận gia tăng về quy mô, số lượng ở nhiều địa bàn, đặc biệt là địa bàn đô thị, nơi tập trung đông dân cư.

Tình hình và bối cảnh mới đặt ra những yêu cầu mới, đòi hỏi lực lượng Công an nhân dân, trong đó, nòng cốt là lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH phải nhận thức sâu sắc hơn sứ mệnh, vai trò, trách nhiệm trong công tác PCCC&CNCH, bảo đảm an toàn tính mạng, sức khỏe, tài sản của Nhà nước và nhân dân.

Với mục đích nâng cao hiệu quả công tác PCCC&CNCH đối với cơ sở dịch vụ kho vận, lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH cần chú trọng thực hiện một số giải pháp trọng tâm sau đây:

Một là, tiếp tục triển khai thực hiện có hiệu quả các chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước; các Nghị quyết, Chỉ thị, chương trình, kế hoạch của Đảng ủy Công an Trung ương và lãnh đạo Bộ Công an trong công tác PCCC&CNCH nói chung trong đó có PCCC&CNCH loại hình cơ sở dịch vụ kho vận nói riêng; nghiên cứu, tham mưu, đề xuất Quốc hội, Chính phủ tiếp tục hoàn thiện hệ thống hành lang pháp lý về công tác PCCC&CNCH. Tham mưu, đề xuất xây dựng hoàn thiện hệ thống văn bản

quy phạm pháp luật, tiêu chuẩn, quy chuẩn về PCCC&CNCH đối với cơ sở dịch vụ kho vận, đặc biệt nghiên cứu ban hành tiêu chuẩn về PCCC đối với các kho lưu trữ hàng hóa trên giá cao tầng có chiều cao trên 5,5m.

Hai là, tiếp tục nghiên cứu lý luận và thực tiễn công tác bảo đảm an toàn PCCC&CNCH đối với loại hình kinh doanh dịch vụ kho vận. Nghiên cứu, ứng dụng các mô hình khoa học, công nghệ tiên tiến đối với công tác bảo đảm an toàn PCCC&CNCH; triển khai, hướng dẫn, tuyên truyền sâu rộng nâng cao nhận thức của các cấp, các ngành, địa phương, người đứng đầu cơ sở trong việc chủ động đưa khoa học, công nghệ vào nhiệm vụ theo dõi, giám sát, quản lý, vận hành các nhiệm vụ bảo đảm an toàn PCCC&CNCH đối với loại hình cơ sở kinh doanh dịch vụ kho vận trên cả nước.

Ba là, đổi mới và chủ động tăng cường công tác tuyên truyền, phổ biến kiến thức pháp luật nhằm nâng cao nhận thức, trách nhiệm của các tổ chức, đơn vị, cá nhân, đặc biệt là người đứng đầu về tầm quan trọng của công tác PCCC&CNCH. Đa dạng hóa các hình thức thông tin, truyền thông và giáo dục về PCCC&CNCH; xây dựng nội dung tuyên truyền phù hợp với đối tượng hoạt động trong cơ sở dịch vụ kho vận. Tăng cường trách nhiệm của lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH trong quản lý nhà nước về PCCC đối với cơ sở kinh doanh dịch vụ kho vận.

Bốn là, tăng cường ứng dụng khoa học, công nghệ trong bảo đảm an toàn PCCC&CNCH; nghiên cứu ứng dụng các sản phẩm công nghệ mới (công nghệ AI, báo cháy thông minh, hệ thống giám sát và cảnh báo sớm...) vào công tác PCCC&CNCH; nghiên cứu, xây dựng và triển khai thực hiện ứng dụng hệ thống quản lý cơ sở dữ liệu về PCCC và truyền tin báo sự cố phục vụ công tác quản lý, thông tin, chỉ huy, điều hành chữa cháy, CNCH trực tuyến từ Trung ương đến cơ sở. Nghiên cứu ứng dụng, chuyển giao công nghệ chữa cháy và CNCH hiện đại, phù hợp với tình hình phát triển của đất nước. Ngoài ra, hiện nay nhu cầu trang thiết bị PCCC hiện đại trên thị trường tương đối lớn, tất cả các công trình, cơ sở hạ tầng trong đó có các cơ sở kinh doanh kho vận đều có nhu cầu an ninh, an toàn, PCCC.

Năm là, chú trọng đầu tư nghiên cứu phát triển, chuyển giao công nghệ các thiết bị, sản phẩm công nghiệp PCCC có tính lưỡng dụng, vừa đáp ứng yêu cầu chiến đấu của lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH, vừa đáp ứng nhu cầu của các lực lượng PCCC cơ sở,

PCCC chuyên ngành, nhất là trong các doanh nghiệp kinh doanh dịch vụ kho vận trong việc nâng cao hiệu quả công tác chữa cháy, CNCH ban đầu khi có cháy, nổ xảy ra. Theo đó, cần đầu tư, phát triển tổng thể công nghiệp an ninh trong đó có phát triển công nghiệp PCCC mang tính đồng bộ và bền vững. Chủ động huy động tiềm lực khoa học, công nghệ của các cá nhân, tổ chức, doanh nghiệp trong và ngoài nước tham gia phát triển công nghiệp an ninh đã được ghi trong các Nghị quyết lãnh đạo của Ban Chấp hành Trung ương, của Đảng ủy Công an Trung ương và lãnh đạo Bộ Công an để thúc đẩy phát triển công nghiệp an ninh nói chung và công nghiệp PCCC nói riêng bằng kỹ thuật, công nghệ cao.

Sáu là, đẩy mạnh các hoạt động đối ngoại và hợp tác quốc tế trong đầu tư nâng cấp cơ sở hạ tầng, trang bị phương tiện, thiết bị chữa cháy và CNCH. Đặc biệt là nghiên cứu các trang thiết bị PCCC&CNCH tiên tiến trên thế giới để áp dụng vào Việt Nam nhằm bảo đảm an toàn PCCC&CNCH đối với các cơ sở kinh doanh kho vận. ■

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Ban Bí thư Trung ương Đảng (2015), *Chỉ thị số 47-CT/TW ngày 25/6/2015 về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác PCCC*, Hà Nội.
2. Quốc hội (2001), *Luật Phòng cháy và chữa cháy*, Hà Nội.
3. Quốc hội (2013), *Luật Sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Phòng cháy và chữa cháy*, Hà Nội